



Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-04-30

Ärendenummer AVO-2025-00299

Handläggare

Karin Malmberg

Telefon: 031-365 37 12

E-post: karin.malmberg@aldrevardomsorg.goteborg.se

Svar på remiss - Förslag till inriktningsdokument kommunal primärvård

Förslag till beslut

1. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden tillstyrker *Förslag till inriktningsdokument för kommunal primärvård*.
2. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden översänder tjänsteutlåtandets bilaga 2- *Remissenkät förslag till inriktningsdokument kommunal primärvård* som eget yttrande till VästKom.
3. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

Göteborgs Stad har getts tillfälle att yttra sig över *Förslag till inriktningsdokument kommunal primärvård* (bilaga 1). Stadsledningskontoret har vidare remitterat ärendet till äldre samt vård- och omsorgsnämnden för besvarande direkt till VästKom med kopia till stadsledningskontoret. Remissvaret ska vara VästKom tillhanda senast den 30 maj 2025.

I enlighet med remissdirektivet från stadsledningskontoret har det lämnats möjlighet att inkomma med synpunkter från socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst samt nämnden för funktionsstöd. De har i sina reglementen ansvar för att handha de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för de av nämndens verksamheter som styrs av hälso- och sjukvårdslagen.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till inriktningsdokument kommunal primärvård men lämnar synpunkter i bilaga 2. Inriktningsdokumentet syftar till att beskriva den kommunala primärvården, dess ansvar och avgränsningar och ska vara ett stöd för kommunerna i Västra Götaland att få en jämlik hantering och tolkning av hälso- och sjukvårdsavtalet. Förvaltningen ställer sig bakom dokumentet och anser att inriktningsdokumentet kan ge stöd i det fortsatta arbetet med nytt hälso- och sjukvårdsavtal.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bedömning ur en ekonomisk dimension bör regleras i hälso- och sjukvårdsavtalet ej i inriktningsdokumentet.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Enligt hälso- och sjukvårdslagen är målet för hälso- och sjukvården en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den med störst behov ska ges företräde till hälso- och sjukvården. Vården ska vara jämlik för både kvinnor och män, flickor och pojkar, utrikes födda och inrikes födda oavsett ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsidentitet, eller könsuttryck.

Inriktningsdokumentet för kommunal primärvård ska stödja kommunerna i Västra Götaland att få en likvärdig tolkning av och hantering utifrån hälso- och sjukvårdsavtalet i syfte att få en jämlik vård i regionen.

Samverkan

Information sker på förvaltningsövergripande samverkansgrupp den 21 maj 2025.

Bilagor

1. Förslag till inriktningsdokument kommunal primärvård, remissversion 2025-01-29
2. Remissenkät - Förslag till inriktningsdokument kommunal primärvård

Beslutet skickas till

VästKom
Stadsledningskontoret

Ärendet

Göteborgs Stad har getts tillfälle att yttra sig över förslag till inriktningsdokument kommunal primärvård i enlighet med bilaga 1. Stadsledningskontoret har vidare remitterat ärendet till nämnden för besvarande direkt till VästKom med kopia till stadsledningskontoret. Remissvaret ska vara VästKom tillhanda senast den 30 maj 2025.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag till inriktningsdokument gällande det kommunala primärvårdsuppdraget har tagits fram i samverkan mellan VästKom, kommunalförbunden och de 49 kommunerna i Västra Götaland. Det finns en stor enighet inom kommunerna i Västra Götaland om att en länsgemensam skrivning skulle vara ett stöd för att nå en mer jämlik vård samt stärka kommunerna i samverkan med Västra Götalandsregionen. VästKom planerar att bearbeta inkomna synpunkter för att kunna färdigställa dokumentet under hösten 2025. Därefter skickas ett färdigt inriktningsdokument ut mellan oktober 2025 och mars 2026 för ställningstagande i respektive kommun. Efter beslut i kommunen gäller dokumentet i den beslutande kommunen.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen ser positivt på att inriktningsdokumentet för kommunal primärvård har tagits fram för att beskriva den kommunala primärvården, dess ansvar och avgränsningar. Däremot anser förvaltningen att inriktningsdokumentet inte fullt ut uppnår sitt mål och syfte. Målen är att skapa en samsyn kring kommunernas primärvårdsuppdrag, tydligt beskriva kommunala primärvårdens avgränsningar och nå en jämlik vård. Inriktningsdokumentet syftar till att vara ett stöd för kommunerna i att få en jämlik hantering och tolkning av hälso- och sjukvårdsavtalet. Därav behöver dokumentet inriktas på att tydliggöra hälso- och sjukvårdsavtalets formuleringar och definitioner utifrån kommunalt perspektiv. Exempelvis behövs tydligare stöd för att likvärdigt tolka kriterier för att bevilja kommunal primärvård, så som ”utan större svårigheter” och ”långvarigt och frekvent behov”, samt stöd för patientsäkerhetsriskbedömningar. Vidare saknas ett tydligt stycke med samlad information om syfte och mål.

Dokumentet innehåller upprepningar och går att korta ner för att göra informationen mer konkret och tydlig. Begreppsanvändningen bör vara konsekvent genom hela dokumentet, exempelvis vid användning av begreppen anhörig och närstående.

Det är bra att det tydliggörs att hälso- och sjukvård i hemmet kan utföras av både regional och kommunal primärvård samt av den specialiserade vården, och att detta ställer krav på samverkan mellan vårdaktörerna. Det är lämpligt att förtydliga att regionen ska erbjuda vård till alla invånare medan kommunens uppdrag är avgränsat. Det saknas en sammanhangsmarkering kring varför vård ges i hemmet. Att vård ges i hemmet är en viktig del av nära vård och i människors möjlighet att leva ett självständigt liv. En ledstjärna bör vara att vården i hemmet ska vara god och säker samtidigt som hänsyn tas till patientens önskemål. Ansvar för primärvårdsnivån delas mellan regionen och kommunerna, medan specialistvården helt är regionens ansvar. Enligt kommunallagens 2 kapitel 2 § omfattar den kommunala kompetensen inte specialistvård, vilket innebär att kommunens medarbetare inte har befogenhet att utföra insatser på specialistvårdsnivå. Nuvarande text behöver precisera att kommunen endast kan utföra insatser där rätt kompetens finns och inte kräver någon särskild organisation eller struktur. Ansvar för dessa insatser måste förtydligas för att minska risken för tolkningsproblem och säkerställa patientsäkerheten.

Förvaltningens bedömning

Det föreslagna inriktningsdokument kommunal primärvård är ett steg i rätt riktning. Det krävs dock ytterligare förtydliganden och justeringar för att säkerställa en jämlik vård och likvärdig kommunal tolkning av ansvarsfördelning i relation till omställningen till en god och nära vård. Utifrån att kommunerna förväntas ta ett större ansvar för patienter med mer komplexa behov bedömer förvaltningen att inriktningsdokumentet tydligare måste stödja kommunerna i att säkerställa en effektiv omställning.

Förvaltningen ser positivt på att inriktningsdokumentet för kommunal primärvård har tagits fram för att beskriva den kommunala primärvården, dess ansvar och avgränsningar. Inriktningsdokumentet är viktigt men når inte fullt sitt mål och syfte. Målen är att skapa en samsyn kring kommunernas primärvårdsuppdrag, tydligt beskriva kommunala primärvårdens avgränsningar och nå en jämlik vård. Inriktningsdokumentet syftar till att vara ett stöd för kommunerna i att få en jämlik hantering och tolkning av hälso- och sjukvårdsavtalet. Förvaltningen bedömer att inriktningsdokumentet behöver ha samma formuleringar och definitioner som hälso- och sjukvårdsavtalet samt tydliggöra formuleringar och definitioner utifrån ett kommunalt perspektiv annars riskerar det att bli verkningslöst.

Förvaltningen bedömer att inriktningsdokument för kommunal primärvård är ett viktigt dokument för att möjliggöra att de 49 kommunerna gör en likvärdig tolkning av uppdraget. Detta ligger till grund för att implementera det nya hälso- och sjukvårdsavtalet. Föreliggande remissvar tydliggör i vilka avseenden det behövs göras förändringar i dokumentet. Det är avgörande för den fortsatta processen att dessa synpunkter beaktas. Med dessa medskicka ställer sig förvaltningen bakom inriktningsdokument kommunal primärvård.

Katarina Meuller

Avdelningschef

Babbs Edberg

Förvaltningsdirektör